

Положення про організацію і контроль самостійної позааудиторної роботи студентів у Донбаській державній машинобудівній академії

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Самостійна позааудиторна робота студента (надалі – СПРС) – це форма організації освітнього процесу, що передбачає самостійну навчальну та творчу роботу, яку студент виконує у позааудиторний (вільний від обов’язкових навчальних занять) час за завданням і під методичним керівництвом викладача, але без його безпосередньої участі.

СПРС є одним із способів активного цілеспрямованого набуття нових для нього знань, умінь та навичок. Вона є основою підготовки студента як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтересу до творчої роботи, здатність вирішувати науково-теоретичні та практичні завдання.

1.2. Положення про організацію і контроль самостійної позааудиторної роботи студентів (надалі – Положення) визначає сутність, вимоги, умови, роль (завдання й відповідальність) учасників освітнього процесу в Донбаській державній машинобудівній академії (надалі – Академія) щодо організації та проведення позааудиторних самостійних навчальних і творчих робіт студентів та їх контролю.

1.3. Положення розроблене відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Положення про організацію освітнього процесу в ДДМА та інших законодавчих і нормативних документів щодо організації освітнього процесу в Академії.

1.4. Концептуальними засадами організації СПРС є:

1.4.1. Перехід від інформативного навчання до навчання, спрямованого на досягнення конкретних практичних результатів, залучення студентів до активної творчої роботи, зорієнтованої на вирішення проблемних ситуацій в науковій, проектно-конструкторській та підприємницькій діяльності;

1.4.2. Переорієнтація студента з пасивного користувача знаннями до активного, який уміє використовувати їх в конкретних практичних ситуаціях, може сформулювати проблему, аналізувати шляхи її вирішення, приймати обґрунтовані управлінські рішення;

1.4.3. Формування соціально активної, творчо самостійної особистості, здатної до саморозвитку, групової роботи, самонавчання, інноваційної діяльності, комплексного вирішення практичних інженерних, економічних, управлінських та інших завдань.

1.5. Обсяг СПРС з кожної навчальної дисципліни регламентує навчальний план спеціальності, а її зміст визначається робочою програмою навчальної дисципліни та навчально-методичними матеріалами до неї.

1.6. Основні види СПРС:

- опрацювання та засвоєння матеріалу навчальної дисципліни, пошук інформації в бібліотеках, архівах, мережі інтернет, використання баз даних інформаційно-пошукових та довідникових систем;
- підготовка до лекційних, лабораторних, практичних та семінарських занять, опрацювання інструкцій і методичних рекомендацій, оформлення звітів;
- виконання індивідуальних (розрахункових та розрахунково-графічних, навчально-дослідних тощо) завдань;
- підготовка доповідей, рефератів, есе та звітів;
- виконання курсових робіт (проектів), підготовка їх презентацій;
- виконання індивідуальних завдань під час проходження практик, оформлення звітів з практик;
- самоконтроль і самооцінювання знань і умінь із навчальних дисциплін;
- виконання випускних кваліфікаційних робіт;
- наукова та творча робота студентів (у тому числі під час виконання науково-дослідних робіт, підготовки курсових, кваліфікаційних робіт, статей тощо);
- інші види самостійної роботи, спеціальні для навчальної дисципліни, спеціальності (наприклад, переклад та опрацювання іншомовних видань).

1.7. СПРС студент може виконувати у бібліотеках, навчальних кабінетах, навчально-наукових, науково-дослідних та інших лабораторіях, комп'ютерних класах тощо, а також в домашніх умовах.

1.8. Виконання СПРС передбачає, за необхідності, отримання консультацій або допомоги викладача та відповідних фахівців.

1.9. Навчальний матеріал дисципліни, передбачений робочою програмою навчальної дисципліни для засвоєння студентом у процесі СПРС, виноситься на поточний і семестровий контроль разом з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять.

2. ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ ПОЗААУДИТОРНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

2.1. Організація СПРС студентів передбачає:

- планування змісту, обсягу, завдань, форм і методів контролю СПРС;
- розроблення навчально-методичного забезпечення СПРС;
- контроль та оцінювання результатів СПРС;
- оцінювання ефективності СПРС та коригування (за необхідності) робочих програм навчальних дисциплін.

2.2. Координацію планування, організації і контролю СПРС в Академії забезпечують науково-методичні ради факультетів та науково-методичні комісії спеціальностей.

2.3. Планування, організацію і контроль СПРС на кафедрах забезпечують завідувачі кафедр та науково-педагогічні працівники (надалі – НПП).

2.4. Планування СПРС здійснюють відповідно до освітніх програм підготовки фахівців і навчальних планів та відображають в робочих програмах навчальних дисциплін.

2.5. Безпосередню організацію СПРС, формування змісту, керівництво нею, контроль та оцінювання результатів її виконання здійснює викладач навчальної дисципліни з урахуванням її змісту, завдань і специфіки, а також інтересів студентів тощо.

2.6. Пропозиції НПП щодо обсягу часу на різні види СПРС з кожної навчальної дисципліни затверджує науково-методична комісія спеціальності.

2.7. Завдання на СПРС можуть передбачати їхнє виконання індивідуально або колективно (творчими групами).

2.8. Контроль СПРС та оцінка її результатів охоплює контроль і оцінювання викладачами та самоконтроль і самооцінювання студентами.

Основними формами контролю викладачем СПРС з навчальної дисципліни є:

- усне опитування або тестовий контроль знань з метою встановлення рівня підготовки студентів до лекційного, практичного, лабораторного, семінарського заняття;

- контрольна робота з питань, запропонованих для самостійного вивчення;

- внесення питань з тем, винесених на самостійне вивчення, до завдань семестрового контролю;

- перевірка та оцінювання індивідуальних (контрольних, розрахунково-графічних, розрахункових) робіт, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни.

2.9. Оцінка результатів СПРС в балах є складовою оцінки поточного контролю студента з навчальної дисципліни.

2.10. Організація наукової та творчої СПРС регламентується Положенням про науково-дослідну роботу студентів ДДМА.

3. ЗАВДАННЯ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ТА СТРУКТУРНИХ ПІДРОЗДІЛІВ АКАДЕМІЇ ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ ПОЗААУДИТОРНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

3.1. НПП:

- розробляє робочі програми навчальних дисциплін, в яких визначає теми, окремі питання та завдання, які виносяться на самостійне вивчення, встановлює форми і методи контролю результатів;

- розробляє методичне забезпечення навчальної дисципліни, яке повинно містити контрольні питання, завдання і тести, що дають змогу кожному студенту провести самооцінку рівня засвоєння матеріалу, передбаченого робочою програмою навчальної дисципліни;

- розробляє завдання для СПРС, теми рефератів та доповідей, теми курсових робіт (проектів);

- інформує студентів про мету, завдання, засоби, терміни виконання, форми контролю та критерії оцінювання результатів СПРС;

- консультує студентів з питань організації СПРС;

- контролює, аналізує виконання та оцінює результати СПРС і формує пропозиції та рекомендації щодо її удосконалення;
- звітує про організацію та результативність СПРС на засіданні кафедри.

3.2. Кафедра:

- організовує навчально-методичний, матеріально-технічний та інформаційний супровід СПРС;
- контролює організацію викладачами СПРС;
- планує та контролює наповнення віртуального навчального середовища (надалі – ВНС) з навчальної дисципліни та інших компонентів освітніх програм, закріплених за кафедрою;
- здійснює зв'язок з бібліотекою щодо навчально-методичного забезпечення навчальних дисциплін та інших компонентів освітніх програм, закріплених за кафедрою, формує замовлення на придбання необхідної навчальної та наукової літератури, а також професійних і наукових періодичних видань.

3.3. Бібліотека:

- комплектує бібліотечний фонд навчальною, методичною, науковою, довідковою та іншою літературою, періодичними виданнями, у тому числі на електронних носіях, відповідно до замовлень кафедр;
- проводить інструктивні заняття з бібліотечознавства і бібліографії з метою формування навичок пошуку інформації, її застосування в освітньому процесі, уміння орієнтуватися в бібліотечних каталогах, інформаційних системах і базах даних;
- організовує доступ, в тому числі через мережу інтернет, до інформаційних ресурсів, баз даних, бібліотечних фондів.

4. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САМОСТІЙНОЇ ПОЗААУДИТОРНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

4.1. СПРС повинна бути забезпечена відповідними навчально-методичними матеріалами, до комплекту яких входять:

- робоча програма навчальної дисципліни;
- підручники, навчальні посібники чи конспекти лекцій з навчальних дисциплін;
- методичні рекомендації для самостійного вивчення матеріалу з навчальних дисциплін, які повинні містити питання для самоконтролю, тести, контрольні завдання, зразки оформлення самостійної письмової роботи, список рекомендованої літератури та електронних джерел;
- методичні рекомендації до виконання курсових, кваліфікаційних робіт (проектів);
- програми і методичні рекомендації до проведення навчальних, виробничих та інших видів практик;
- електронні навчально-методичні комплекси з навчальних дисциплін.

ПОГОДЖЕНО:

Перший проректор, проректор з науково-педагогічної,

навчальної та методичної роботи

Начальник навчального відділу

А.М.Фесенко

В.М. Сушко